

CYNGOR SIR CEREDIGION

Adroddiad i'r: Cyngor

Dyddiad y cyfarfod: 20 Ebrill 2023

Teitl: Cynllun Llesiant Lleol Ceredigion 2023-2028

Pwrpas yr adroddiad: Gofyn i'r Cyngor gymeradwyo Cynllun Llesiant Lleol Ceredigion 2023-2028

Er Penderfyniad

Portffolio Cabinet ac Aelod Cabinet: Gwasanaethau Democrataidd, Polisi, Perfformiad a Phartneriaethau, Y Cynghorydd Bryan Davies

Cefndir

Mae Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 yn gosod fframwaith cyfreithiol cyffredin sy'n seiliedig ar saith o Nodau Llesiant a phum ffordd o weithio. Y nod yw cynnal a darparu gwasanaethau cyhoeddus sy'n diwallu'r anghenion presennol, heb beryglu gallu cenedlaethau'r dyfodol i ddiwallu eu hanghenion hwythau.

Mae'r Ddeddf hefyd yn ei gwneud yn ddyletswydd i gyrff cyhoeddus penodol gydweithio a ffurfio Byrddau Gwasanaethau Cyhoeddus statudol ymhob ardal awdurdod lleol yng Nghymru. Mae'n rhaid i bob Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus wella llesiant cymdeithasol, economaidd, amgylcheddol a diwylliannol ei ardal drwy gyfrannu at gyflawni'r Nodau Llesiant a pharatoi Cynllun Llesiant Lleol bob 5 mlynedd.

Er mwyn cyflawni hyn, rhaid i'r Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus wneud y canlynol:

- Paratoi a chyhoeddi asesiad o gyflwr lles economaidd, cymdeithasol, amgylcheddol a diwylliannol ei ardal.
- Paratoi a chyhoeddi Cynllun Llesiant Lleol ar gyfer ei ardal gan amlinellu'r nodau lleol a'r camau y bwriedir eu cymryd i'w cyflawni.

Asesiad o Lesiant Lleol Ceredigion

Mae'r Asesiad o Lesiant Lleol yn ofyniad statudol o dan Ddeddf Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015, a'i ddiben yw amlinellu'r hyn sy'n bwysig i bobl a chymunedau yng Ngheredigion o ran llesiant.

Asesiad o Lesiant Lleol 2022 yw'r ail asesiad a gyhoeddwyd gan Fwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Ceredigion ers i'r Ddeddf gael ei chyflwyno. Mae'r data, yr ymchwil a'r dystiolaeth a gasglwyd o wrando ar bobl a rhanddeiliaid wedi

cyfrannu'n fawr at yr Asesiad. Ystyriwyd hefyd dueddiadau'r dyfodol wrth baratoi'r Asesiad.

Cafodd Asesiad o Lesiant Lleol Ceredigion ei gymeradwyo a'i gyhoeddi gan y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus ym mis Ebrill 2022. Defnyddiwyd y dystiolaeth a oedd ynddo fel y sail ar gyfer Cynllun Llesiant Lleol 2023-2028 ac felly mae'n ddogfen bwysig i Fwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Ceredigion wrth benderfynu ynghylch yr hyn y bydd yn ei wneud dros y 5 mlynedd nesaf i wella llesiant pobl a chymunedau yn y sir.

Gallwch weld copi o'r Asesiad o Lesiant Lleol ar y wefan:

[Asesiad o Lesiant Lleol Ceredigion 2022](#)

Cymeradwyo Cynllun Llesiant Lleol Ceredigion 2023-2028

Cafodd y ffactorau a ystyriwyd yn yr Asesiad uchod eu harchwilio a bu iddynt gyfrannu at y prif amcanion yng Nghynllun Llesiant Lleol 2023-2028. Ar ôl hynny, cafodd fersiwn ddrafft Cynllun Llesiant Lleol Ceredigion 2023-2028 ei pharatoi ac ymgynghorwyd â'r cyhoedd rhwng 25 Hydref 2022 a 31 Ionawr 2023. Gan fod Pwyllgor Cydlynu Trosolwg a Chraffu Cyngor Sir Ceredigion yn un o'r ymgynghoreion statudol, ystyriodd y Pwyllgor Cydlynu fersiwn ddrafft y Cynllun Llesiant Lleol yn ei gyfarfod ar 23 Tachwedd 2022.

Roedd yr adborth a gafwyd o'r ymgynghoriad cyhoeddus yn nodi bod 88% o'r rhai a ymatebodd i'r arolwg yn cytuno â'r Amcanion Llesiant a'u bod o'r farn mai'r blaenoriaethau a gyflwynwyd yn fersiwn ddrafft Cynllun Llesiant Lleol 2023-2028 oedd y blaenoriaethau iawn. Mae'r holl sylwadau a gafwyd a'r llythyron yn ymateb i'r cynllun wedi'u nodi'n llawn yn Adroddiad Adborth yr Ymgynghoriad ynghylch y Cynllun Llesiant Lleol sydd i'w weld yn Atodiad 1. Mae mwy o fanylion ynghylch y gwaith dadansoddi hefyd i'w gweld yn y ddogfen honno.

Mae'r casgliadau cyffredinol yn yr adroddiad hwn yn nodi bod y Cynllun wedi cael derbyniad da ar y cyfan. Roedd llawer o sylwadau defnyddiol wedi'u gwneud a bydd y rhain yn cyfrannu at y gwaith o ddatblygu'r cynllun cyflawni a fydd yn un manwl.

Lle bo'n briodol, defnyddiwyd y sylwadau a gyflwynwyd yn ystod yr ymgynghoriad wrth wneud newidiadau i'r Cynllun ac ar ben yr holl awgrymiadau a'r sylwadau a gafwyd yn y llythyrau a ddaeth i law, rhoddodd Comisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol Cymru a Llywodraeth Cymru arweiniad gwerthfawr. Mae hyn oll wedi'i gynnwys yn y Cynllun Llesiant Lleol terfynol cyn belled ag y bo modd gwneud hynny a bydd elfennau ychwanegol yn dylanwadu ar y modd y datblygir y cynllun cyflawni.

Ar ôl gwneud newidiadau i'r cynllun yn seiliedig ar y prif bwyntiau a nodwyd yn ystod yr ymgynghoriad, cyflwynwyd y cynllun i'r Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus yng

nghyfarfod y Bwrdd ar 6 Mawrth 2023. Roedd pob aelod o'r Bwrdd yn cefnogi'r gwelliannau a wnaed, ac yn sgil hynny cytunwyd ar fersiwn derfynol Cynllun Llesiant Lleol Ceredigion. **Gweler Atodiad 2.**

Bellach mae'n ofynnol i'r sefydliadau sy'n aelodau o'r Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus gymeradwyo'r Cynllun drwy eu trefniadau llywodraethu arferol cyn y gall y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus gymeradwyo'r Cynllun yn derfynol a mynd ati i gyhoeddi'r Cynllun ym mis Mai 2023.

Wrth gwblhau'r broses o ran Cyngor Sir Ceredigion, cyflwynwyd y Cynllun yn y lle cyntaf i'r Pwyllgor Cydlynw Trosolwg a Chraffu ar 22 Mawrth 2023 lle cafodd y Cynllun ei gymeradwyo. Ar ôl hynny, cyflwynwyd y Cynllun gerbron y Cabinet ar 4 Ebrill ac yn awr, mae'r cynllun gerbron y Cyngor llawn.

Mae Asesiad Effaith Integredig wedi'i gwblhau ar gyfer Cynllun Llesiant Lleol Ceredigion ac mae wedi'i gynnwys yn **Atodiad 3** i'r adroddiad hwn.

A oes Asesiad Effaith Oes - gweler Atodiad Integredig wedi'i gwblhau? Os 3 'nac oes', nodwch pam

Crynodeb:

Hirdymor: Mae cynllunio hirdymor wedi bod yn rhan annatod o'r gwaith o ddatblygu'r cynllun hwn. Mae'r nodau a'r camau gweithredu yn y cynllun wedi'u datblygu i ymateb yn uniongyrchol i'r problemau hirdymor a nodwyd yn Asesiad o Lesiant Lleol Ceredigion.

Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol:

Cydweithio: Mae holl bartneriaid y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus wedi cydweithio drwy gydol y broses o ddatblygu'r cynllun a bydd y gwaith o gyflawni'r cynllun yn cael ei wneud ar y cyd gan bartneriaid y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus

Cynnwys: Mae rhanddeiliaid allweddol wedi bod yn rhan o bob cam o'r gwaith o ddatblygu'r cynllun. Mae'r Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus wedi hyrwyddo cyfranogi, ymgysylltu a chyd-gynhyrchu. Mae'r rhain wedi

cynnwys sesiynau gyda grwpiau o bobl â nodweddion gwarchoddedig (fel y'u diffinnir gan Ddeddf Cydraddoldeb 2010).

Atal: Rhoddodd Asesiad o Lesiant Lleol Ceredigion gyfle i'r Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus nodi achosion sylfaenol y problemau y mae angen mynd i'r afael â hwy. Mae'r nodau a'r camau gweithredu yn canolbwyntio ar annog pobl i weithredu drostynt eu hunain ac maent yn rhoi ffocws cryf ar atal problemau rhag digwydd neu waethygu. Mae'r camau gweithredu yn ceisio lleihau lefel yr ymyrraeth ym mywydau pobl dros amser lle bynnag y bo modd, gan sicrhau bod hyblygrwydd ar gael i addasu i amgylchiadau sy'n newid.

Integreiddio: Mae'r Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus wedi ystyried sut mae'r nodau a'r camau gweithredu sydd wedi'u cynnwys yn y cynllun yn effeithio ar gyrff cyhoeddus yn y sir. Mae'r nodau a'r camau gweithredu wedi'u datblygu gan feithrin dealltwriaeth o gyfrifoldeb ar y cyd wrth sicrhau canlyniadau ar draws y gwasanaethau a'r sefydliadau. Mae egwyddorion y cynllun yn seiliedig ar sefydliadau'r sector cyhoeddus yn cydweithio ar draws y sir i ychwanegu gwerth at yr hyn sydd eisoes yn cael ei wneud.

Argymhelliad: **Bod y Cyngor yn cymeradwyo Cynllun Llesiant Lleol Ceredigion 2023-2028**

Rhesymau dros y penderfyniad: **Gan fod Cyngor Sir Ceredigion yn Aelod Statudol o Fwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Ceredigion, mae angen iddo gymeradwyo Cynllun Llesiant Lleol Ceredigion cyn y gall y Bwrdd Gwasanaethau**

Cyhoeddus gytuno'n derfynol i'r cynllun a mynd ati i'w gyhoeddi.

Trosolwg a Chraffu: Mae Pwyllgor Cydlynw Trosolwg a Chraffu Cyngor Sir Ceredigion wedi'i ddynodi i gymryd trosolwg cyffredinol o effeithiolrwydd y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus drwy graffu ar benderfyniadau'r Bwrdd a'r camau eraill y mae'n eu cymryd. Rhoddir adroddiad am waith y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus i'r pwyllgor hwn yn dilyn pob cyfarfod o'r Bwrdd.

Fframwaith Polisi: Cynllun Llesiant Lleol Ceredigion 2023-2028

Amcanion Llesiant Corfforaethol: Hybu'r economi, Cefnogi busnesau a galluogi cyflogaeth Creu cymunedau gofalgar ac iach Darparu'r dechrau gorau mewn bywyd a galluogi pobl o bob oed i ddysgu Creu cymunedau cynaliadwy a gwyrdd sydd wedi'u cysylltu'n dda â'i gilydd

Goblygiadau o ran Cyllid a Chaffael: O fewn y gyllideb bresennol

Goblygiadau Cyfreithiol: Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015

Goblygiadau o ran Staff: Dim

Goblygiadau o ran eiddo / asedau Dim

Risgiau: Ddim yn berthnasol

Pwerau Statudol: Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015

Papurau Cefndir: Gweler isod

Atodiadau: Atodiad 1 – Adroddiad Adborth – yr ymgynghoriad ynghylch y Cynllun Llesiant Lleol

Atodiad 2 - Cynllun Llesiant Lleol Ceredigion 2023-2028

Atodiad 3 - Asesiad Effaith Integredig

Swyddog Arweiniol Corfforaethol: Alun Williams

Swyddog Adrodd: Naomi McDonagh, Rheolwr Partneriaethau ac
Argyfyngau Sifil

Dyddiad: 29 Mawrth 2023